

PORADNIK

Jak napisać projekt
do budżetu obywatelskiego?

Tvoja decyzja

NASZA REALIZACJA

/Urban Lab

Broszura przygotowana przez:

Wydział Rozwoju Urzędu Miasta Racibórz

ul. Króla Stefana Batorego 6

47-400 Racibórz

www.bo.raciborz.pl

rozwój@um.raciborz.pl tel. 32 7550 633

1. Co to jest budżet obywatelski?

Budżet obywatelski to **mechanizm partycypacyjny**, w ramach którego mieszkańcy miasta mają prawo zgłaszać projekty zadań do realizacji z wydzielonej części budżetu, a następnie wybierać w trybie głosowania te projekty, które przeszły pozytywnie proces weryfikacji.

Podstawowe regulacje związane z budżetem obywatelskim określone zostały w ustawie o samorządzie gminnym (art. 5a; Dz.U. z 2023 poz. 40 z późn. zm.), która mówi, że **budżet obywatelski jest szczególną formą konsultacji społecznych**, a zasady i wymagania co do realizacji zadań publicznych w ramach budżetu obywatelskiego określa Rada Miasta w drodze uchwały.

Racibórz nie jest miastem na prawach powiatu, więc zgodnie z art. 5a ustawy o samorządzie gminnym nie ma obowiązku prowadzenia budżetu obywatelskiego. Wychodząc naprzeciw mieszkańcom, chcąc tworzyć społeczeństwo obywatelskie i wzmacniać rolę partycypacji społecznej we współzarządzaniu miastem, od 2015 roku w Raciborzu prowadzona jest ta forma konsultacji społecznych.

Kluczem do rosnącej popularności budżetów obywatelskich okazała się unikalna możliwość uczestnictwa w życiu publicznym i współdecydowania o przyszłości najbliższej okolicy, jaką dają one każdemu obywatelowi. Nie musisz być Prezydentem ani radnym, nie musisz pracować w urzędzie, nie musisz znać „ważnych” ludzi. Wystarczy, że masz pomysł na projekt ważny dla Ciebie i Twoich sąsiadów, wystarczającą determinację, by dotrzeć ze swoim pomysłem do innych oraz skupić wokół niego ludzi, którzy pomogą w promocji projektu podczas głosowania. Każdy mieszkaniec może w ten sposób stać się społecznikiem, liderem lub aktywistą miejskim. To banalnie proste, choć wymaga trochę pracy i zaangażowania.

2. Krótka historia budżetów obywatelskich

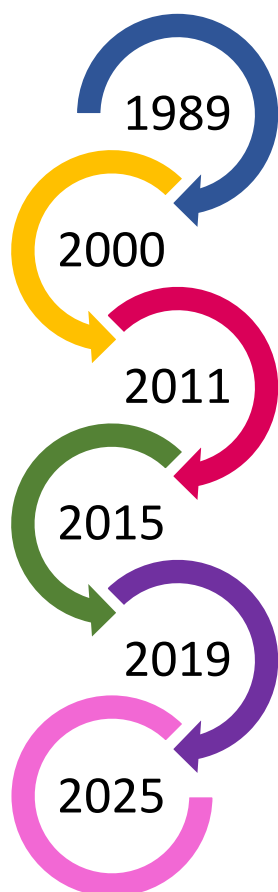
Budżety partycypacyjne mają stosunkowo krótką historię. Dużo krótszą niż historia demokracji zachodniej. Geneza pierwszego budżetu obywatelskiego sięga aż do dalekiej Ameryki Południowej – do miasta Porto Alegre w południowej Brazylii. To właśnie tam w 1989 roku burmistrz Olivio Dutra, pod naciskiem Partii Pracowników, postanowił, że to sami mieszkańcy zdecydują, na co zostanie przeznaczona część pieniędzy z budżetu miasta.

Z Brazylii moda na budżety partycypacyjne rozprzestrzeniła się szczególnie w kierunku Europy Zachodniej i Ameryki Północnej. W Polsce pierwszy budżet obywatelski zaistniał w

2011 w Sopocie. Z każdym rokiem ta forma partycypacji zaczęła być coraz bardziej popularna, najpierw w miastach wojewódzkich, a później w coraz mniejszych jednostkach samorządowych.

W Raciborzu pierwszy budżet obywatelski (BO) odbył się w 2015 roku i od tamtej pory corocznie mieszkańcy mogą zgłaszać, a następnie wybierać projekty do realizacji (oprócz 2020 roku, kiedy to ze względu na pandemię COVID-19 nie ogłoszono naboru).

W 2019 roku Województwo Śląskie uruchomiło po raz pierwszy Marszałkowski Budżet Obywatelski.

PORTO ALEGRE w BRAZYLI – Pierwszy budżet obywatelski na świecie

WIELKA BRYTANIA, FRANCJA, NIEMCY – Pierwsze budżety obywatelskie w Europie

SOPOT – Pierwszy budżet obywatelski w Polsce

RACIBÓRZ – Pierwszy budżet obywatelski w Raciborzu (BO)

WOJ. ŚLĄSKIE – Pierwszy Marszałkowski Budżet Obywatelski

RACIBÓRZ – 10. Edycja Budżetu Obywatelskiego

3. Budżet obywatelski – jak wygląda proces w Raciborzu?

Budżet obywatelski większości mieszkańców kojarzy się wyłącznie z głosowaniem, jednak proces ten jest o wiele dłuższy. Mieszkańcy biorą aktywny udział nie na każdym etapie procesu, jednak warto znać całą procedurę, by zrozumieć ideę tej formy partycypacji.

Budżet obywatelski ogłaszany jest corocznie. Procedura budżetu obywatelskiego składa się z kilku **etapów**:

- **Rozpoczęcie edycji**
Zarządzenie Prezydenta Miasta w sprawie naboru w ramach budżetu obywatelskiego, w którym określona jest kwota BO oraz termin rozpoczęcia i zakończenia naboru,
- **Kampania promocyjna**
Urząd Miasta informuje mieszkańców, o uruchomieniu kolejnej edycji budżetu obywatelskiego. Pojawiają się spoty promocyjne, plakaty, ulotki, bilbordy, na stronie www.bo.raciborz.pl umieszczane są aktualne informacje.
- **Nabór**
Zgłaszanie przez mieszkańców projektów zadań do budżetu obywatelskiego. (Szczegóły w dalszej części poradnika.)
- **Weryfikacja projektów**
Zespół weryfikacyjny powołany przez Prezydenta Miasta sprawdza projekty pod kątem zgodności z prawem i wymogami formalnymi. Jest to też czas na korektę ewentualnych błędów przez wnioskodawców. Po zakończeniu weryfikacji publikowana jest lista projektów skierowanych do głosowania
- **Głosowanie**
Każdy mieszkaniec może oddać głos na 1 projekt lokalny i 1 projekt ogólnomiejski. W jaki sposób? Szczegóły w dalszej części poradnika.
- **Ogłoszenie wyników**
Prezydent Miasta uroczyście przekazuje wyniki głosowania w trakcie spotkania z wnioskodawcami. Niezwłocznie po spotkaniu wyniki publikowane są na stronie www.bo.raciborz.pl
- **Realizacja projektów**
Projekty wybrane w trakcie głosowania, wprowadzane są do uchwały budżetowej na kolejny rok, po czym realizowane jak każde inne zadanie gminy.
- **Ewaluacja**
Corocznie w trakcie ewaluacji Urząd Miasta pyta mieszkańców co chcieliby zmienić, poprawić, usprawnić w budżecie obywatelskim. Propozycje możliwe do wdrożenia wprowadzane są w kolejnej edycji budżetu obywatelskiego.
- **Uchwalenie zmian**
- **Zakończenie edycji**

Aktualne wytyczne dot. raciborskiego budżetu obywatelskiego zawarte są w **Uchwale nr L/729/2022**

Rady Miasta Racibórz z dnia 23 listopada 2022r. w sprawie wymagań jakie powinien spełniać projekt budżetu obywatelskiego w Mieście Racibórz.

Tekst dostępny jest na stronie:

www.bo.raciborz.pl

Tvoja decyzja
NASZA REALIZACJA

/Urban Lab

4. Jak możesz się zaangażować w budżet obywatelski?

Możesz zgłosić projekt

- Zgłoszenie projektu na dowolne zadanie, które może zrealizować Miasto to najbardziej zaawansowany element partycypacji społecznej w ramach budżetu obywatelskiego. Może to być zarówno tzw. projekt miękki dotyczący eventów, spotkań, wydarzeń itp., a także projekt twardy czyli inwestycyjny dot. np. budowy placu zabaw, zagospodarowania skweru, remontu drogi.

Możesz zagłosować

- Głosowanie to ważny, a jednocześnie najłatwiejszy krok dla każdego mieszkańca zainteresowanego budżetem obywatelskim. Warto poświęcić minutę czasu i wspólnie z innymi mieszkańcami, w trakcie głosowania, zdecydować o wydatkach budżetu miasta i o swoim otoczeniu.

Możesz zaangażować się w promocję

- Możesz zaoferować swoją pomoc w promocji interesującego Cię projektu, poprzez np. roznoszenie ulotek, stworzenie plakatu, promocję w internecie czy promocję pomysłu np. na raciborskim rynku. Koniecznie skontaktuj się wcześniej z wnioskodawcą danego pomysłu.

5. Pięć kroków do sukcesu

Możliwości kreowania przestrzeni przez mieszkańców są w Raciborzu bardzo duże. Wystarczy przejść 5 kroków, aby zrealizować swój pomysł!

1. WPADNIJ NA POMYSŁ!

Pomyśl czego potrzeba Tobie i mieszkańcom! **Wymyśl projekt, który poprawi jakość życia w naszym mieście!** Sprawdź, czy pomysł wpisuje się w zasady Raciborskiego Budżetu Obywatelskiego! **Skonsultuj swój pomysł** z pracownikami Wydziału Rozwoju Urzędu Miasta. Budżet Obywatelski jest właśnie dla Ciebie – propozycje projektu może zgłosić każdy mieszkaniec Raciborza, **który ukończył 18 lat!**

2. PRZEKONAJ INNYCH!

Jeśli wierzysz w swój pomysł, **przekonaj do niego innych mieszkańców.** Każdy z projektów musi zdobyć poparcie określonej grupy osób. **Wymagana liczba podpisów na liście poparcia dla projektów ogólnomiejskich to 20, zaś dla projektów lokalnych – wystarczy 1 podpis.**

3. NAPISZ PROJEKT!

Wypełnij i **złóż elektroniczny formularz wniosku dostępny na www.bo.raciborz.pl.** Podana strona umożliwi Ci także zapisanie projektu w wersji roboczej. Jeśli nie masz dostępu do Internetu, **złóż wniosek w wersji papierowej w Urzędzie Miasta.** Zgłoszony przez Ciebie projekt zostanie sprawdzony przez zespół weryfikacyjny w zakresie zgodności z zasadami Raciborskiego Budżetu Obywatelskiego. Każdy mieszkaniec może zgłosić **1 projekt lokalny i 1 projekt ogólnomiejski!**

Przesłany do Urzędu Miasta projekt trafia do weryfikacji zgodności z prawem i wymogami dotyczącymi raciborskiego budżetu obywatelskiego. Każdemu zgłaszającemu pomysł przysługuje jednorazowa korekta wniosku. Nie można tylko zmieniać funkcji projektu i osoby zgłaszającej pomysł. Projekt będzie z góry odrzucony tylko w nielicznych przypadkach (np. brak zgodności z przepisami prawa). Jeżeli tak się zdarzy w Twoim przypadku nie zapomnij, że prawem każdego zgłaszającego projekt mieszkańca jest możliwość odwołania od decyzji. Jeżeli projekt będzie niedoszacowany lub przeszacowany, jego wartość będzie skorygowana przez zespół weryfikacyjny.

Tvoja decyzja
NASZA REALIZACJA

/Urban Lab

4. WYPROMUJ SWÓJ POMYSŁ!

Jeśli Twój projekt przeszedł pozytywnie etap weryfikacji, to teraz już wszystko w Twoich rękach! **Przekonaj do swojego pomysłu jak największe grono mieszkańców!** Zachęć ich do udziału w głosowaniu! Forma, zakres i rodzaj promocji zależy od Twojej kreatywności! Musi oczywiście być realizowana zgodnie z prawem! Złota zasada promocji projektów w budżetach obywatelskich mówi, że wszelkie działania są najbardziej efektywne w trakcie trwania głosowania.

5. ZAGŁOSUJ RAZEM Z INNYMI MIESZKAŃCAMI!

Na wybrany projekt można zagłosować na stronie internetowej www.bo.raciborz.pl podając swój numer telefonu, na który otrzymasz bezpłatnie kod potwierdzający oddanie głosu. Swoją głos będziesz mógł oddać również w **Urzędzie Miasta Racibórz – w Biurze Obsługi Interesantów** (elektronicznie lub na papierowej karcie) lub w przygotowanych **punktach do głosowania** (elektronicznie). Wygrywają projekty z największą liczbą głosów aż do wyczerpania puli środków finansowych. Warunek realizacji projektu to minimum **100 głosów dla projektów ogólnomiejskich i 50 dla projektów lokalnych!**

Głosować mogą także osoby niepełnoletnie. W imieniu osób poniżej 13 roku życia głosuje rodzic/opiekun prawny. Osoby pomiędzy 13 a 18 rokiem życia mogą samodzielnie oddać głos, przy czym wymagana jest zgoda rodzica/opiekuna prawnego.

Jeżeli Twój projekt wygra w głosowaniu, władze samorządowe przystępują do działania. Projekty zostają wpisane do budżetu gminy na kolejny rok i przechodzą do realizacji. Co ważne, projekty są realizowane tak jak każde inne zadanie gminy, w zgodzie z zasadami zamówień publicznych i po wyłonieniu wykonawcy w konkurencyjnym postępowaniu. Często w trakcie realizacji, Urząd Miasta kontaktuje się z wnioskodawcą ustalając szczegóły projektu takie jak np. kolorystyka przy realizacji placu zabaw, rodzaj ławek przy alejce itp., jednakże wnioskodawca nie musi już brać udziału w żadnych pracach. (W tym miejscu przypominamy, że w mieście funkcjonuje też inna forma partycypacji społecznej - inicjatywa lokalna, gdzie wnioskodawcy biorą czynny udział w realizacji zadania i muszą wykazać min. 25% wkład własny. Nabór do inicjatywy lokalnej prowadzony jest corocznie w styczniu).

Tvoja decyzja
NASZA REALIZACJA

/Urban Lab

6. Dlaczego warto zaangażować się w budżet obywatelski?

Powodów do zaangażowania się w budżet obywatelski jest bardzo dużo. Każdy obywatel kieruje się innymi przesłankami. Przecież sam dobrze wiesz, co Cię motywuje i na czym Ci zależy. Poniżej przesłanki najczęściej motywujące mieszkańców!

"Mogę spełnić swoje marzenie"

"Mogę decydować co ma się dzieć w moim otoczeniu"

"Mam wpływ na to, na co zostaną wydane pieniądze z budżetu Miasta"

"Mogę dobrze bawić się z przyjaciółmi"

"Mogę zmienić moje otoczenie na lepsze"

"Mogę zrobić coś dla innych"

"Mogę komuś pomóc"

"Mogę poznać sąsiadów"

"Mogę zrobić coś bardzo "dorosłego""

"Mogę poznać zasady funkcjonowania gminy"

"Mogę decydować o przyszłości"

"Mam wybór i nikt mi niczego nie każe"

Tvoja decyzja

NASZA REALIZACJA

8

Racibórz
1217

/Urban Lab

7. Co decyduje o wygranej projektu w głosowaniu?

Na powyższe pytanie nasuwa się odpowiedź: liczba zdobytych głosów. Jest to oczywiście absolutna prawda, ale z kolei na liczbę zdobytych głosów przekłada się wiele czynników.

Nie tylko pomysł się liczy. Ważniejsza jest potrzeba lub problem. Bardzo często, gdy zastanawiamy się „od czego zaczyna się projekt”, pierwsze co przychodzi nam do głowy to pomysł – główna idea przedsięwzięcia. Prawda jest jednak taka, że zanim zaczniemy się zastanawiać „co?” w naszym projekcie chcemy zrobić, musimy sobie zadać pytanie „dlaczego?”. Możemy mieć bardzo ciekawy pomysł na inicjatywę, która jednak tak naprawdę nikomu nie będzie potrzebna i nie będzie budzić zainteresowania głosujących. Początek projektu to bowiem potrzeba lub problem do rozwiązania. Zwycięstwo w głosowaniu może przynieść tylko pomysł, który maksymalnie zmobilizuje ludzi do głosowania.

Gdy już wiemy, jakie są realne potrzeby, warto przyjrzeć się bliżej **zasadom danej edycji budżetu obywatelskiego**. W Raciborzu zasady te są przyjęte uchwałą Rady Miasta Racibórz. Pamiętaj, że Twój projekt musi być zgodny z przyjętymi zasadami. Przykładowo, nie na każdym wolnym terenie możemy realizować projekt. Jeśli np. chcesz wybudować plac zabaw na terenie szkoły, potrzebna jest zgoda dyrektora placówki. Jeśli nie wiesz do kogo należy teren skontaktuj się z pracownikami Urzędu Miasta Racibórz.

Pamiętaj o ważnej zasadzie: im więcej osób po przeczytaniu opisu Twojego przedsięwzięcia pomyśli, że ten projekt jest dla nich istotny – tym więcej potencjalnych głosów! **Dostosuj zatem swój projekt do jak największej grupy odbiorców.**

W pojedynkę ciężko jest coś zdziałać. **Zespół zawsze daje przewagę.** Poproś znajomych, sąsiadów lub kogoś bliskiego o pomoc. Każdy ma przecież inne możliwości lub talenty, które można wykorzystać w ramach promocji projektu. **Promocja jest bowiem bardzo ważna.** Im mocniej i ciekawiej wypromujesz swój projekt, tym więcej zdobędziesz głosów.

Twój projekt nie powinien być taki jak inne. Żeby być zauważonym, **musisz się wyróżnić.** Najłatwiej zacząć od chwytliwego tytułu przedsięwzięcia. Niech jest krótki i łatwy do zapamiętania. Tytuł może być też żartobliwy lub np. rymowany. Zawsze jednak musi być zgodny z zasadami kultury. **Pomysłowość jest atutem.**

Pamiętaj, że zawsze możesz przyjść lub zadzwonić do Wydziału Rozwoju Urzędu Miasta Racibórz. **Chętnie pomożemy i odpowiemy na wszystkie pytania** dotyczące budżetu obywatelskiego.

8. Przykładowe realizacje projektów w Raciborzu

Osiedlowy plac zabaw – V edycja 2019/2020

100 000,00 zł

Plac na skrzyżowaniu ulic Maćkowskiego i Korfantego

Zaproponowany do realizacji projekt miał za zadanie służyć najmłodszym mieszkańcom osiedla, a także ich przyjaciółom z dzielnicy. Rodzice w trosce o swoje dzieci chcieli, aby mogły one aktywnie spędzać czas wolny, bawiąc się na świeżym powietrzu i integrując z innymi dziećmi. Na terenie osiedla nie było dotąd żadnego urządzenia zabawowego. Plac jest także miejscem, gdzie dzieci spotykają się od lat 90-tych. Na osiedlu następuje zmiana pokoleniowa, w ostatnich latach wprowadziło się bardzo dużo młodych ludzi, którzy już mają lub planują mieć dzieci. Projekt został zrealizowany i obecnie bardzo dużo dzieci i młodzieży korzysta z tego miejsca.

Małe Brzezie-wielka muzyka – IV edycja 2018/2019

11 986,35 zł

Przedmiotem projektu była realizacja nagrania muzyki klasycznej, poważnej wykonanej przez autorski chór Brzezie działający przy parafii Św. Apostołów Mateusza i Macieja w Raciborzu - Brzeziu. W kilku utworach chórowi towarzyszyła orkiestra symfoniczna Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia w Gliwicach pod dyrekcją Andrzeja Rosoła.

Tvoja decyzja
NASZA REALIZACJA

10

/Urban Lab

Integracja, zabawa, edukacja - aktywna wiosna mieszkańców Płoni i Obory – IV edycja 2018/2019

51893,71

Teren Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 3 w Raciborzu ul. Sudecka 2,

Projekt obejmował wykonanie koniecznych remontów i doposażenia na doskonale znanym i chętnie uczęszczanym placu zabaw. Ponadto zorganizowane zostały warsztaty tematyczne w ZSP nr3, które pozwoliły na odkrywanie i rozwijanie pasji dzieci, w tym m. in. warsztaty taneczne, muzyczne, plastyczno-rzeźbiarskie, kreatywności, modelarskie. Ponadto odbyło się kino pod chmurką. Zakupiono projektory i uzyskano pozwolenia na seanse plenerowe. Wspólny seans filmowy dla mieszkańców, z przekąskami i popcornem na rozpoczęcie projektu aktywnej wiosny, zintegrował mieszkańców. Ponadto odbył się piknik rodzinny dla uczniów, rodziców i mieszkańców dzielnicy Płonia i Obora z m.in. dmuchańcami, grami i zabawami, konkursami i poczęstunkiem.

Daj głos-plac dla psów – III edycja 2017/2018

42 140,00 zł

Skrzyżowanie ulic Matejki i Warszawskiej

Projekt "DAJ GŁOS - Plac dla psów" to miejsce stworzone dla każdego, kto uwielbia spędzać czas w towarzystwie zwierząt. Teren placu dla psów został wyposażony w urządzenia do aktywnego spędzania czasu ze swoim czworonogiem. Ponadto, na placu dla psów jest umiejscowiona skrzynia na zabawki dla zwierząt i miski na wodę. Dzięki takiemu wyposażeniu placu każdy może edukować i socjalizować swojego czworonożnego przyjaciela.

Bezpieczny Racibórz-bezpieczny strażak – II edycja 2016/2017

334 584,58 zł

Jednostki OSP z terenu Miasta Racibórz

Ochotnicze Straże Pożarne opierają swoją działalność na służbie lokalnej społeczności. Cztery jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych z Raciborza - OSP Brzeziny, OSP Markowice, OSP Miedonia i OSP Sudół borykały się z problemem braku umundurowania bojowego. Jest ono wymagane do udziału w akcjach. W wyposażeniu jednostek zauważalny był również brak zestawu narzędzi hydraulicznych akumulatorowych. Braki te zostały w ramach zadania uzupełnione. Ponadto zakupione zostały namioty festynowe, z których korzysta lokalna społeczność.

Tvoja decyzja

NASZA REALIZACJA

12

Racibórz
1217

/Urban Lab

Zaczytany ogród – II edycja 2016/2018

11 550,00 zł

Skwer przed Miejską i Powiatową Biblioteką Publiczną w Raciborzu

Projekt „Zaczytany ogród” zakładał zagospodarowanie skweru przed Miejską i Powiatową Biblioteką Publiczną przy ul. Kasprowicza 12. W ramach projektu zakupione zostały meble ogrodowe w tym leżaki, ławki, stoliki, parasole itp., a także mini plac zabaw dla dzieci. Dzięki przyjaznej aranżacji, skwerek przed Biblioteką stał się idealnym miejscem, w którym można przeczytać książkę, spotkać się po lekcjach z przyjaciółmi lub po prostu wypocząć. Dodatkowo w „Zaczytanym ogrodzie” można organizować ciekawe wydarzenia o charakterze kulturalno - oświatowym, np. letnie koncerty, pokazy filmowe czy lekcje „pod chmurką”.

Siłownia pod chmurką przy SP15 – II edycja 2016/2017

85 681,50 zł

Teren przy Szkole Podstawowej nr 15 w Raciborzu

W ramach budowy powstało kilka certyfikowanych urządzeń do ćwiczeń na wolnym powietrzu, a także kilka ławeczek do siedzenia. Teren wokół urządzeń jest terenem zielonym. Usytuowanie siłowni plenerowej przy istniejącym boisku wielofunkcyjnym stało się powodem większego zainteresowania mieszkańców obydwoma tymi miejscami i urozmaiciło zakres wykonywanych aktywności fizycznych. Plenerowa siłownia rozwiązuje problemy związane z pogorszeniem stanu zdrowia, złej kondycji zdrowotnej społeczeństwa, zapewnia organizację czasu wolnego.

Tvoja decyzja
NASZA REALIZACJA

13

 Racibórz
1217

/Urban Lab

Kolorowe dzieciństwo na osiedlu Obora – II edycja 2016/2017

207 306,00 zł

Plac zabaw na skwerze pomiędzy ulicami Księcia Przemysława i Emanuela Smołki, świetlica na terenie Obory

W ramach projektu „Kolorowe dzieciństwo na osiedlu Obora” podjęte zostały działania zmierzające do zwiększenia atrakcyjności i przyjazności osiedla dla dzieci. Na placu zabaw, znajdującym się przy kościele, pomiędzy ulicami księcia Przemysława i Emila Smołki, wymienione zostały najstarsze i mało używane sprzęty, na nowe i bardziej atrakcyjne dla dzieci. Na osiedlu Obora, na terenie kempingu, znajduje się świetlica, na której odbywały się zajęcia plastyczne. Zatrudniona została dodatkowa osoba, która jeden raz w tygodniu przez dwie godziny, prowadziła szeroko rozumiane zajęcia animacyjne z dziećmi - gry i zabawy. Zakupione zostały materiały potrzebne do prowadzenia zajęć, poszerzona została również oferta gier planszowych.

Tvoja decyzja

NASZA REALIZACJA

14

Racibórz
1217

/Urban Lab

9. Statystyki dotyczące budżetu obywatelskiego

Liczba zakończonych edycji: VIII

Liczba zgłoszonych projektów we wszystkich edycjach: 318

Liczba projektów wybranych w głosowaniu do realizacji: 149

Największa liczba uzyskanych głosów: 3 565

Kwota wydatkowana na realizację projektów: ponad 11 mln zł

Liczby te mówią same za siebie.

Ty też masz szansę! I pamiętaj:

Twoja decyzja NASZA REALIZACJA

Twoja decyzja
NASZA REALIZACJA

15

Racibórz
1217

/Urban Lab

